

prima instanță: A.Miron

dosarul nr. 3ra-1330/13

instanța de apel: N.Cernat, A. Pahopol, A. Gavrilă

ÎNCHEIERE

10 iulie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Svetlana Filincova

Judecătorii: Galina Stratulat, Iurie Bejenaru,

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de ÎCS „Red Union Fenosa” SA,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Badia Iurie către ÎCS „Red Union Fenosa” SA cu privire la contestarea actului administrativ și încasarea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2013, prin care a fost respins apelul declarat de către ÎCS „Red Union Fenosa” SA și Badia Iurie, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 14 mai 2012,

c o n s t a t ă

La 28 octombrie 2010 Badia Iurie s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS „RED Union Fenosa” SA privind anularea actului de control nr. A 01250 din 25.08.2010 și factura de plată în sumă de 4 661,65 lei.

La 26 ianuarie 2011, reclamantul și-a concretizat cerințele solicitând instanței admiterea integrală a cererii de chemare în judecată cu încasarea din contul pîrîtului în beneficiul său a 300 Euro prejudiciu material și 50 000 lei prejudiciul moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că, la data de 15 septembrie 2010 în adresa acestuia a parvenit scrisoarea recomandată nr.612 însoțită de actul nr. A 01250 din 25 august 2010, factura pentru energia electrică în sumă de 4 661,65 lei. Conform, actului de control nr. A 01250, pîrîtul pretinde că a avut loc o încălcare a clauzelor contractuale, manifestată prin „intervenții în echipamentul de măsurare, adică deconectat zero intrare în contor $I_f = 1,8 \text{ A}$ Zero = 0”.

Nefiind de acord cu actul de control nr. A 01250 din 25 august 2010 factura de plată în mărime de 4 661,65 lei, la data de 20 septembrie 2010 a adresat către ÎCS „RED Union Fenosa” SA o cerere prealabilă, înregistrată cu numărul de intrare 21 513. La aceeași dată, prin intermediul poștei a fost expediată o copie a cererii prealabile în adresa ANRE solicitând concursul Agenției pentru examinarea cererii.

La data de 04 octombrie 2010 ÎCS „RED Union Fenosa” SA i-a respins cerințele formulate la data de 20 septembrie 2010.

Consideră că conținutul acesteia este evaziv față de motivele invocate în cererea prealabilă, nefiind combătute argumentele din cerere, ce presupune o examinare formală a cererii. Nu este de acord cu actele administrative emise de către ÎCS „RED Union Fenosa” SA, consideră că urmează a fi declarate nule și fiind ilegale.

Menționează că, din conținutul actului menționat reiese că reprezentanții ÎCS „RED Union Fenosa” SA la rubrica încălcări depistate au menționat „intervenții în echipamentul de măsurare, adică deconectat zero intrare în contor $I_f = 1,8 \text{ A}$ $I_{zero} = 0$ ”, ceea ce este contrar prevederilor p.170 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice.

Conform acestei prevederi, colaboratorii ÎCS „RED Union Fenosa” SA urmau să indice în actul de control modalitatea prin care se manifestă consumul fraudulos, fapt ce lipsește în conținutul actului de control, dat fiind că la rubrica „Modalitatea” nu se indică absolut deloc cum sau prin ce se manifestă încălcarea depistată.

Susține că, la data de 25 august 2010 nu a fost stabilit nici un fel de consum fraudulos, și faptul că fosta soție a semnat actul nu poate constitui temei că o astfel de încălcare a avut loc și că o astfel de încălcare a fost demonstrată. De asemenea, în conținutul actului întocmit lipsesc date care dovedesc că, pretinsa încălcare a fost demonstrată, la rândul său pune la îndoială însăși faptul deconectării zeroului, dat fiind că nu se menționează unde, în ce loc acesta a fost întrerupt, evidenția sau nu energia electrică contorul electric.

Deși reprezentanții furnizorului au avut acces în interiorul apartamentului, întrucât au enumerat receptorii electrici, nici nu au indicat în actul de control era sau nu unirea suplimentară la zero a firului neutru. Lipsa unirii unui fir suplimentar zero, nu duce la consum fraudulos al energiei electrice, la fel reprezentanții furnizorului nu au controlat exactitatea înregistrării energiei electrice de către contor, utilizând metoda Amper - secunde în cazul schemei modificate și în cazul schemei restabilite.

Mai menționează că, alt aspect important în cazul dat este și faptul că accesul la echipamentul de măsurare îl au numai reprezentanții pârâtului, astfel în luna martie anul 2010, apartamentul menționat a fost deconectat de rețeaua electrică pe motivul neachitării facturii pentru consum curent, reconectarea fiind efectuată exclusiv de către reprezentanții pârâtului, care au verificat schema de conexiune și nu au găsit careva abateri, ulterior reconectării, nici o persoană terță nu a avut acces la echipamentul de măsurare.

Consideră reclamantul că, prin acțiunile pârâtului i-a fost cauzat un prejudiciu moral în valoare de 50 000 lei, pe motiv că a fost învinuit de comiterea unei fapte ilicite, totodată reclamantul a înstrăinat apartamentul nr.7 de pe adresa mun.

Chișinău, str. Mesager 5/4, suferind o pierdere de imagine față de această persoană, prin faptul înaintării spre plată a unei facturi ilegale.

În drept reclamantul și-a întemeiat cererea de chemare în judecată pe prevederile Legii contenciosului administrativ.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 14 mai 2012 a fost admisă acțiunea.

S-a anulat actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale nr. A01250 din 25.08.2010 și factura pentru energia electrică în cazul încălcării clauzelor contractuale cu simbolul variabil nr.201475812 din 09.09.2010 în sumă de 4 661,65 lei.

S-a încasat de la pîrîtul ÎCS „RED Union Fenosa” SA în beneficiul lui Badia Iurie suma de 500 lei cu titlul de prejudiciul moral.

În rest pretențiile s-au respins ca neîntemeiate.

Nefiind de acord cu hotărîrea instanței de fond, la 17 mai 2012, ÎCS „RED Union Fenosa” SA a declarat apel, solicitînd admiterea acestuia, casarea hotărîrii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărîri prin care cererea de chemare în judecată depusă de Badia Iurie să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

Instanța de apel a reținut că, hotărîrea primei instanțe a fost atacată cu recurs, însă deoarece recursul nu a fost examinat pînă la 01.01.2012, adică pînă la punerea în aplicare a Legii nr. 155 din 05.07.2012 pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă al Republicii Moldova, examinarea cauzei a continuat în ordine de apel.

La 20 iulie 2012 a depus apel Badia Iurie, care a solicitat modificarea hotărîrii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 14 mai 2012 în partea încasării prejudiciului moral, majorînd cuantumul acestuia de la 500 lei pînă la 5 000 lei.

În motivarea cererii de apel, Badia Iurie a indicat că pe parcursul examinării pricinii civile, reprezentantul pîrîtului de nenumărate ori s-a adresat în adresa lui cu cuvinte înjositoare, numindu-l hoț, cerînd să recunoască furtul de energie electrică, ce este o calomnie, iar aceasta la rîndul său este un temei pentru recuperarea daunei morale în urma acțiunilor ilegale ale reprezentantului pîrîtului.

La fel consideră că acțiunile ilegale ale ÎCS „RED Union Fenosa” SA, exprimate prin cauzarea daunelor și suferințelor morale în legătură cu încercarea de a încasa suma de bani neîntemeiat, atrage după sine încasarea prejudiciului moral cauzat lui în calitate de consumator, estimînd-o în mărime de 5 000 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2013 s-a respins apelul declarat de către ÎCS „RED Union Fenosa” SA și Badia Iurie, cu menținerea hotărîrii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 14 mai 2012.

La adoptarea soluției sale, instanța de apel a constatat că, în conformitate cu art. 3 alin. (2) și art. 16 al Legii contenciosului administrativ, persoana care se consideră

vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit nici un răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte a actului respectiv, obligarea efectuării actului și repararea prejudiciului cauzat.

Conform art.26 alin. (1) lit. a) al Legii contenciosului administrativ, actul administrativ contestat poate fi anulat, în tot sau în parte, în cazul în care este ilegal, ca fiind emis contrar prevederilor legii, circumstanțe care au fost stabilite incontestabil la examinarea pricinii date.

Potrivit pct. 170 al Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice nr.314 din 04.12.2008 (în vigoare la momentul efectuării controlului), în cazul depistării încălcării de către consumator a clauzelor contractuale care au dus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a cantității de energie electrică consumată, personalul furnizorului/unității de distribuție este obligat să demonstreze acest fapt consumatorului și să întocmească actul de depistare a încălcărilor clauzelor contractuale în două exemplare, câte unul pentru fiecare parte. Personalul furnizorului/unității de distribuție indică obligatoriu în act modalitatea în care consumatorul a încălcat clauzele contractuale care au dus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a cantității de energie electrică consumată. În cazul conectării neautorizate a instalației de utilizare sau a receptoarelor electrice la rețeaua electrică, sau consum de energie electrică prin evitarea echipamentului de măsurare, personalul furnizorului/unității de distribuție înlătură încălcările depistate și păstrează probele.

Din materialele pricinii rezultă, la data de 25 august 2010 în urma controlului efectuat de către reprezentanții ÎCS „RED Union Fenosa” SA la locul de consum NLC 2014758 din mun. Chișinău, str. Mesager, 5/4, ap. 7, care aparținea cu drept de proprietate lui Badia Iurie, a fost întocmit un act privind încălcarea clauzelor contractuale, care au dus la înregistrarea incompletă a cantității de energie electrică consumată prin modificarea schemei de conectare a echipamentului de măsurare, consum fraudulos de energie electrică, manifestat prin conectarea neautorizată la rețea. Frauda depistată din partea consumatorului a fost consemnată în actul de control nr. A 01250 am 25 august 2010 (f.d.36,37).

Furnizorul a recalculat energia electrică consumată fraudulos de către pîrît în perioada 04 martie 2010 - 25 august 2010 și pe numele pîrîtilui Badia Iurie a fost emisă factura pentru energia electrică în cazul încălcării clauzelor contractuale în mărime de 4 661,65 lei (f.d.44).

Din materialele menționate, rezultă că la întocmirea actului de depistare a încălcării clauzelor contractuale nu s-a indicat dacă, la momentul efectuării controlului, ardea sau nu lumina în apartament, în act este indicat faptul întreruperii firului neutru pînă la echipamentul de măsurare (magistrala – borna 3 a contorului)

însă nu este menționat de întreruperea firului neutru după echipamentului de măsurare (borna 4 a contorului - apartament), acțiune necesară pentru neînregistrarea consumului de energie electrică.

Instanța de apel a considerat că, prima instanță întemeiat a pus în baza hotărârii concluziile reprezentantului Agenției Naționale de Reglementări în Energetică, acesta fiind specialist în domeniu, or, în conținutul actului de control nu se indică prin ce se manifestă încălcarea depistată.

Respectiv, faptul consumului fraudulos de energie electrică de către reclamantul - apelant Badia Iurie nu este demonstrat și, prin urmare, prima instanță întemeiat a admis pretențiile ultimului și a anulat actul nr. A 01250 din 25.08.2010 de depistare a încălcării clauzelor contractuale și factura de plată pentru energia electrică în cazul încălcării clauzelor contractuale cu simbolul variabil nr.201475812 din 09 septembrie 2010, cu suma impusă spre plată în mărime de 4 661,65 lei.

Astfel, instanța de apel a menționat că, consideră neîntemeiate argumentele reprezentantului ÎCS „RED Union Fenosa” SA precum că, consumatorului i-a fost demonstrat modalitatea consumului fraudulos de energie electrică, respectând în acest sens pct. 170 a Regulamentului pentru furnizarea și Utilizarea energiei electrice din 04.12.2008.

Conform prevederilor art. 25 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ în cazul admiterii acțiunii, instanța de contencios administrativ se pronunță, la cerere, și asupra reparării prejudiciului material și moral cauzat prin actul administrativ ilegal sau prin neexaminarea în termenul legal a cererii prealabile.

Potrivit alin. (4) din aceeași normă de drept, mărimea prejudiciului moral se stabilește de instanța de contencios administrativ, independent de prejudiciul material, în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice și fizice cauzate, de gradul de vinovăție a pârâtului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, luându-se în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Prin prisma dispozițiilor citate, raportate la circumstanțele pricinii, instanța de apel a considerat că, prima instanță corect a ajuns la concluzia privind temeinicia pretențiilor din acțiunea depusă de Badia Iurie și, în legătură cu anularea actului administrativ contestat, care a fost emis contrar prevederilor legii, a încasat și prejudiciul moral în mărime de 500 lei.

Instanța de apel a constatat, că suma solicitată de Badia Iurie în mărime de 5000 lei în vederea reparării prejudiciului moral este exagerată în coraport cu încălcările admise și suferințele avute.

Astfel, s-a menționat că, prima instanță rațional a stabilit lui Badia Iurie o despăgubire bănească avînd cuantumul de 500 lei, care în opinia instanței de apel corespunde calității de echivalent bănesc echitabil pentru suferințele psihice suferite,

luându-se în considerare caracterul și gravitatea suferințelor psihice și fizice cauzate, circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul.

Prin urmare, instanța de apel a respins, ca nefiind întemeiate argumentele apelantului Badia Iurie cu referire la majorarea cuantumului prejudiciului moral încasat de la 500 lei pînă la 5000 lei.

La 02 mai 2013, ÎCS „RED Union Fenosa” SA a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului recurentul a indicat că, consideră hotărîrile judecătorești ilegale și neîntemeiate, deoarece în cadrul examinării cauzei instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea justă a litigiului și a aplicat și interpretat eronat normele dreptului material și procedural, fapt ce a dus la pronunțarea unei decizii ilegale și neîntemeiate.

Totodată, mai invocă recurentul că, în cazul în care, în contorul electric schema de conexiune este corectă curenții trebuie să fie egali atît pe fază cît și în zero, în speța dată curenții în fază sunt 1,8 A, iar pe 0, fapt indicat în procesul verbal de consum fraudulos. Această diferență relevă că consumatorul se folosea de un nul adăugător (zero artificial), manevrînd consumul de energie electrică după bunul său plac cu ajutorul acestui zero adăugător, ceea ce duce la consum fraudulos de energie electrică.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil.

În conformitate cu art.432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către ÎCS „RED Union Fenosa” SA nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizînd actele cauzei Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că, argumentele recurenților se limitează la situația de apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a cauzei.

Instanțele judecătorești au examinat pricina sub toate aspectele, au verificat și au apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recursul declarat

de către ÎCS „RED Union Fenosa” SA, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate atît în prima instanță cît și în instanța de apel și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept, cărora instanța de apel le-a dat o apreciere corectă, avînd la bază cumulul de dovezi administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, apreciate conform cerințelor art. 130 CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, fără a se examina temeinicia lor.

Pe cînd, alte argumente invocate în recurs nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse, or recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către ÎCS „RED Union Fenosa” SA ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e

Recursul declarat de către ÎCS „RED Union Fenosa” SA, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru